

[Udenrigsministeren.]

afspænding, og at jeg i forbindelse med sikkerhedsproblemerne på mødet i Helsingfors sagde, at der ikke bliver tale om nogen ny sikkerhedsordning; det vil jeg også gerne sige helt klart.

Jeg vil endvidere gerne give tilslutning til formuleringen om, at muligheden for et lille land for at øve indflydelse — og den er vel blevet større med de internationale organisationer, vi er med i, det synes jeg man må hævde som noget realistisk — hænger nøje sammen med troværdigheden over for os i internationale organisationer. Så kan hr. Knud Østergaard — men det tror jeg ikke han vil — komme og sige, om vi så synes, vi i alle punkter lever op til det, og alt sådan noget. Det ved jeg da ikke. Men det afgørende er, at det, der skal bære vores mulighed for at blive hørt, for at blive lyttet til i FN og andre steder, er, at man har en rimelig grad af tillid til vores dømmekraft og vores troværdighed.

Hr. Knud Østergaard spurgte helt konkret, om der i det, at jeg ikke i går talte om og vi ikke i den instruks, vi har givet til Helsingfors, taler om friere bevægelser, men om en udvikling af menneskelige kontakter, styrkelse af kulturelle forbindelser, ligger en — jeg vil så nødig bruge det fine udtryk substansændring, men realitetsændring. Det vil jeg gerne dementere; det gør der ikke. Man kan diskutere, om man skal vælge den ene eller den anden form.

Jeg tror, jeg kan sige — og man var i næsten samtlige indlæg, i hvert tilfælde hr. Poul Hartlings, hr. Gert Petersens og jeg tror også hr. Svend Haugaards, inde på dette spørgsmål — at den helt oprindelige formulering, fri bevægelighed, som vel dårligt nåede at komme på et stykke papir, ikke var egnet som udgangspunkt; det er jo ikke en måde at mødes på, hvis man vil snakke sammen, at komme med et ultimativt krav; man vil simpelt hen standse det og forhindre, at man overhovedet kommer på talefod. Derfor har man også såvel i den tidligere regering — jeg mener da, at det allerede var

i den tidligere regerings tid, jeg er ikke i tvivl om, man ville gøre det, men jeg tror også tidsmæssigt, det var i den tidligere regerings tid — som i den nuværende regerings tid brugt vendingen: friere bevægelighed. Der er ikke i den lidt ændrede formulering, jeg brugte i min redegørelse, på nogen måde tale om, at det ikke er det, vi tilstræber.

Hr. Knud Østergaard nævnte i den forbindelse den konservative resolution, der nævner menneskerettighederne, og den er vi helt opmærksom på, og jeg er taknemlig for, at jeg har fået den tilsendt fra hr. Knud Østergaard. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at jeg i redegørelsen i går direkte nævnte, at menneskerettighedsproblemerne måtte være blandt dem, vi tog op i de forbedrende drøftelser, og det var bl. a. med tanke på den henvendelse, jeg havde fået fra hr. Knud Østergaard i anledning af den resolution, der blev vedtaget, så vidt jeg husker i Sønderborg på mødet dér.

Så spurgte hr. Knud Østergaard, om der var forskelle mellem de 9 EF-lande, og syntes ligesom at kunne fornemme det en lille smule på ambassadør Melvins udtalelser i tv i aftes. Jeg opfattede nu ikke ambassadør Melvins udtalelser sådan, men jeg kan ikke huske dem præcis udenad, og det kan hr. Knud Østergaard formentlig heller ikke. Jeg kan kun sige: jeg ved, at det ikke er ambassadør Melvins opfattelse, at der er sådanne forskelle, og jeg kan sige efter nu at have siddet i møde et par dage i Haag, at der ikke var sådanne forskelle. Der kan jo altid være anvendt lidt forskellige ord til at udtrykke den samme mening og lidt forskellige meninger om serveringen, men der var ingen uoverensstemmelse i øvrigt.

Hr. Poul Hartling brugte en vending, som jeg vil takke for og ærgrer mig lidt over at jeg ikke selv brugte i går, fordi det for så vidt er noget centralt i sagen: at man kun kan nå resultater, når de modstridende interesser kan forløbe parallelt — og hr. Poul Hartling nævnte så nogle eksempler på det. Det er vel netop den glædelige fase i afspæn-